

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3-50

Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utca 16. szám.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A kassai kisipar segítése

Kassa, június 25.

Olvasom egy helyi lapban, hogy a kassai iparosok bankalapítás tervével foglalkoznak. Az erről szóló hirdetés szerint a létesítendő bank részvényesei és intézői pusztán iparosok volnának s természetesen az új pénzintézet kizárólag ipari célokat szolgálna. A cikk örvendő köszönti a tervet, biztatásul példákat is felsorol, melyek látszólag azt bizonyítják, hogy az ilyen természetű bank hiányában a kassai iparosok kénytelenek az erős gazdasági versenyben helyt állani.

A kassai ipar egyre hanyatló helyzetével jó magunk is sokat foglalkoztunk. Elvitathatatlan tény, hogy a történeti időkben elsősorú ipari város Kassa, idők multával iparában nem fejlődött, hanem határozottan vissza esett.

Valamikor Kassa az ország legélénkebb ipari és kereskedelmi gócpontja volt. Céhei országszerte tekintélyesek, vásárai túl az ország határán is nagy hírűek. A város társadalmának gerince, fentartó eleme az iparososztály, soraiból kerülnek ki a város bírák, a tanács tagja.

A gazdag ipari osztály vagyonának biztonságát megóvándó katonaságot tart, háborus időkben ügyes kalmár szellemmel az erősebbhez csatlakozik, hogy falai között továbbra is békésen munkálkodhassék.

Az iparos társadalom érdekeit pompás taktikával intézte, oltalmazta szorongatott időkben a tulnyomóan iparosokból álló szenátus, ennek köszönheti Kassa, hogy a fegyverropogás ipari életén sebet nem ejtett, hogy a háboruk gazdasági erejében jelentékeny vérvesztést nem idéztek elő. Ha a történeti idő bölcs és körültekintő ipari politikáját szemügyre vesszük, mélyen fájlalnunk kell, a mult században már jelentkező ipari hanyatlást. Nem tartozik a cikk keretébe kinyomozni az ipari reakció okait, annyit azonban konstatálhatunk, hogy az ipar stagnálása egyrészt az iparosok konzervatív gondolkodásában, másrészt az idegen tőkével jelentékenyen támogatott idegen ipar beözönlésében találja rövid magyarázatát.

Már most, ha az ipart hanyatló helyzetéből kiemelni akarja az állam vagy az iparfentartó társadalom, a fentebb jelzett két tünet közül kell keresnie a szervezetsorvadást előidéző betegségeit.

Az ipar fejlesztési, helyesebben mentési akciónak moderné kell tenni az ipari üzemet, moderné, még pedig gépek segélyével. Ezzel egyidejűleg tőke erőssé kell tenni az ipart, mert csak így veheti fel a versenyt a külföldi iparral. Illetve a gyógyítást a második feltételen kell kezdeni, mert az iparfejlesztés röviden szólva ma pusztán *pénzkérdés*.

Hiábavaló minden társadalmi felbuzdulás, hazafias lelkesedés, valameddig az iparos elegendő pénzfórással nem bír, vergődéséből ki nem kószálódik.

A pénzt azonban ki teremtsé elő?

Ezzel a kérdéssel már eljutottunk a kassai iparosok által tervezett bankalapítás ügyéhez. Mi örülnénk neki a legjobban, ha a terv abban az alakjában volna keresztül vihető, mint azt e sorok elején jelentettük. Azonban erős aggodalmunk támad az iránt, van-e a kassai iparos társadalommal együttesen annyi anyagi ereje, amennyit egy bankalapítás igényel? El tud-e helyezni jelentékeny összegű részvénytőkét kisebb részvényekkel? Mert a részvénytőkének jelentékeny summának kell lenni, kis pénzzel a bank célját el nem éri, hivatását be nem töltheti, segítője, támogatója az ipari életnek nem lehet.

Talán nem alaptalan feltevésből indulunk ki, midőn azt mondjuk, hogy a kassai iparososztály nem rendelkezik oly anyagi erővel, hogy bankot fentartani és létesíteni tudjon. A kisiparos szegény, a nagyobb iparos pedig hitelügyekkel van hozzáfűzve a kassai pénzintézetekhez. A nagyobb iparos tehát a tervből kiesik, pusztán kisiparosok pedig csinálhatnak esetleg szövetkezetet, de az akkor nem ipari bank, akkor az vajmi keveset lendíthet az iparosok helyzetén.

Véleményünk szerint elszigetelt iparos bankot, csak anyagilag erős és független iparos osztály teremthet. Más módon kell tehát tőkét, pénzsegítést keresni. Nem hisszük, hogy a nagyobb kassai pénzintézetek valamelyike ne vállalkozzék intenzív ipari támogatásra, az esetben, ha az iparosok felkeresik s megjelölik, hogy összesen minő tőkére volna szükségük. Részletes tárgyalások dolga megállapítani, hogyan juthat együttesen az iparos társadalom a már meglévő kassai pénzintézetek valamelyike útján szükséges tőkéhez? Erre vonatkozólag a magunk tervét a legközelebb elmondjuk.

Elrabolt Wertheim-szekrény.

Kocsin vitték el a betörők.

Szenzációs bűneset.

A kassai rendőrség krónikájában példátlan betörés történt ma éjszaka. A nap után megismétlődő betörések sorát, a rendkívül ügyes fosztogató banda, az éjjel vakmerő büntényével koronázta. A betörők eddig beérték kisebb tárgyakkal is, ma éjszaka azonban egy *súlyos vasszekrényt, a Balla és Fodor parkett-gyár irodájának Wertheim-szekrényét rabolták el*. A szenzációs esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Hol a Wertheim-kasza?

Ma reggel 5 tájban a *Balla és Fodor parkettgyár* Holló-utca 3. szám alatt levő gyártelepének irodahelyiségében a takarítást végző szolga meglepetéssel látta, hogy az ablak tárva-nyitva van és az irodából rendes helyéről hiányzik a Wertheim szekrény, mely még az este ott volt. Azonnal értesítette felfedezéséről a gyártulajdonosokat, azok pedig a rendőrséget. Csellényi Béla rendőrkapitány, ügyeletes tiszt azonnal a helyszínére sietett s a detektivekkel tartott vizsgálatot megállapította, hogy a pénzszekrényt az éj folyamán betörők vitték el.

A betörés.

A betörők a gyárnak egy sikátorszerű átjáró útján jutottak a telepre. Az udvaron levő teherkocsi első részét leszedték s így két kerekű talyigát kaptak. Ezt a két kerekű talyigát a gyár udvarával szomszédos faraktárba vitték s innen a raktárnak nagy deszka kapuján át a Holló-utcára jutottak. A betörők óvatosak voltak, megkerülték a gyár helyiség kapuját, nehogy szekér zörgéssel felébresszék a lakókat. A gyár irodájának ablaka a Holló-utcára nyílik. A félszekeret ide állították az ablak alá, amit a nyirkos földön látható nyomok bizonyítanak.

Ezután az iroda ablakát kívülről kiemelték s az így nyert szabad nyíláson behatoltak az irodába. A Wertheim-szekrény lehetett egy métermázsza súlyú, annak az elrablásához legalább 3 nagy erejű és elszánt ember közreműködésére volt szükség. A betörők a szekrényt az ablak mellett levő szekérre tették és távoztak prédájukkal.

Hajsza a betörők után.

A szenzációs betörés hírére azonnal teljes apparátussal akcióba lépett a rendőrség. Az összes rendőrszemeket és vámosokat kihallgatták, akik az éjjel szolgálatban voltak, de egyikük sem látott szekeret Wertheim-szekrényvel. A betörők úgy eltűntek a hatalmas súlyú acélszekrényvel mintha a föld nyelte volna el őket. A gyár előtt köves az utca s így nyomokat nem lehetett látni a földön, hogy merre mehettek.

A betörők mellékösvényekkel kisurrantak a városból s valahol felfeszítették a szekrényt.

A Wertheim-kasszában kevés készpénz volt. Talán 100 koronánál sem több. De benne voltak az üzleti könyvek, a különféle

szállításra vonatkozó szerződések, váltók és más fontos, nagy értéket képviselő okmányok.

Kutatás a Hernádban.

Dél felé a Hernád partján gyanus földcsuszamlást fedezett fel az egyik mezei rendőr. A nyomozást ezen a helyen elrendelte a rendőrség. Csákyakkal átkutatták a Hernád medrét, de eredmény nélkül. A nyomozás a szenzációs ügyben erélyesen folyik.

A Tatra fürdők fejlesztése.

Emlékirat a kormányhoz.

A Magyar Országos Kárpátgyesület emlékiratot intézett a kormány tagjaihoz. Ebben mindenekelőtt előadja az egyesület, hogy a három Tátrafüred bérelt területen épült. E hátrányos birtokviszonyok mellett, minthogy a Tátravidék legnagyobb részét községi tulajdon, vagy idegen állampolgárok birtokát képezi, újabb telepek a Tátrában nem keletkezhetnek, mert a parasztközségek azok létesítésére képtelenek, mert nem akadnak új vállalkozók, kik tőkéjüket bérelt területen befektetni hajlandók volna, mert a nagybirtokosok is vadászterületük megzavarásától félve, határozottan elleneznek mindennemű ilyen akciót.

E birtokviszonyok megakasztják a meglévő fürdőtelepek korszerű fejlesztését is, ennek következtében hátráltatják az idegenforgalomnak további emelését. A telek tulajdonosainak szűk látóköré lehetetlenné tesz minden megegyezést, a szabad rendelkezési jog hiánya megakaszt minden szabad mozgást, a tolytonos érdekösszeütközés és torzalkodás megbénít minden fejlődést, lelassít minden vállalkozási szellemet. Az egyesület a kisajátítási törvényt akképp kéri módosítani, hogy kisajátításnak van helye közegészségügyi szempontból fontos fürdő- és égálji gyógyhelyek létesítésére vagy fejlesztésére. Az emlékirat továbbá a következőket kéri: Elsőrangú érdeket képezne a közegészségügyi 1876. évi XIV. törvény-cikkék revíziója. Az egyenes adók tekintetében az új építkezéseknek 30 évi adómentességet kellene biztosítani.

A közvetett adók tekintetében a fürdőtelepeket külön beszedési körzettei kellene alakítani s ezekben a haszonbérbevétel előbbségét az illető telepeknek biztosítani. Az építkezés előmozdítása végett a vasutakon szállítási kedvezmények volnának biztosítandók. Az idegenforgalom tekintetében a megfelelő vasuti menetrendek egybeállításánál s a posta-távirda és állami telefon kérdéseiben a telepek speciális érdekeinek időnkénti figyelembevételét tartjuk szükségesnek. A fürdőbiztosi intézmény keretében a fürdőhelyek autonómiájának helyi szabályrendeletek alkotása által tér adassék s helyi érdekszövetkezetek alakítása előmozdításuk; nemkülönben az is kimondassék, hogy a fürdő területén leteleplő magán-, egyén-, vagy üzletvállalat a fürdőtelep kötelekébe tartozzék s ennek terheiben részt vegyen és az e fölötti hatósági felügyelet alatt álljon s extraterritorialitást ne élvezzen. Az idegenforgalom vitális érdeke, hogy a három Tátrafüred rendes vágányu, közvetlen vasuti összeköttetésbe hozassék Popráddal. Az emlékirat végül az aggteleki barlang érdekében szólal fel.

Ezerötszáz iparostanonc elhelyezése.

Szegénysorsu szülők figyelmébe.

A budapesti ipari és kereskedelmi munkásközvetítő intézet (VIII. ker., József-körut 36.) most, midőn a tanév befejeződik s gondoskodni kell az iskolából kikerülő gyermek

sorsára, arra figyelmezteti a szülőket, hogy ez idő szerint részint fővárosi, részint vidéki mesterek körülbelül 1500 inast keresnek az intézetnél.

Ezek közül a sütők, mészárosok, molnások, szobafestők, kéményseprők, asztalosok, bognárok, kádárok, kocsifényezők és nyergesek, a kovácsok, bádgosok, kézművesek, a műszövek, harisnyakötők, kefekötők, könyvkötők, a timárok és fésűsök 4 évi tanoncszerződés mellett nemcsak lakást és élelmezést adnak az inasnak, de ruházatot is és azonkívül viselik az oda-utazási, szerződési, tanoncoktatási, betegsegélyezési és felszabadítási költségeket is. Ezeknél tehát bármely fiu, aki ép és egészséges és az életnek 12 évét már betöltötte, minden költség nélkül megtanulhatja a mesterséget és így az intézet még a legszegényebb napszámos és földmives gyermeknek is alkalmat tud nyújtani arra, hogy iparossá lehessen s ezáltal az egyébként reája váró napszámoskodással és cselédeskedéssel sokkal kedvezőbb gazdasági és társadalmi helyzetbe juthasson.

Kéri tehát az intézet a szülőket, akik ipari pályára szánták a fiaikat, hogy ebbeli szándékukat tudassák egy levelezőlapon az intézettel s az intézet díj- és költségmentesen fogja elhelyezni a fiut.

De különösen kéri a nagyobb városoktól távolabb eső községek tanítóit, hogy a 12 évnél idősebb volt növendékeik szülőit világosítsák fel eme kedvező alkalomról s jelentsék be az inasul vállalkozó fiuk neveit, az életkoruk, az általuk választott iparág és a szülő vagy gyám nevével együtt és az intézet azután gondoskodik, hogy a fiuk elhelyezése céljából szükséges további levélváltás portómentesen történhessen.

A tanítói kar szíves közreműködése nagyon sokat lendíthetne ezen a dolgon, mert hisz sikerült már 20 fiut is elhelyezni egyetlen iskola növendékei közül s ha a többi iskolák is hasonló módon karolnák fel az ügyet, nagyon sok arra érdemes fiu sorsán lehetne javítani.

Megjegyzendő, hogy az inasok kiképzése és ellátása ingyen történik.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

A képviselőház ülése.

Polonyi a horvát paktumról.

Budapest, június 25.

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt.

A bizottságok jelentése és a jegyzőkönyv felolvasása után áttérnek a vasutas javaslatra.

Pejachevich Vazul horvátul beszélt a javaslat ellen.

Polonyi Géza a volt igazságügy-miniszter, ki korán bejött a Házba, áll föl és általános kíváncsiság közt nyilatkozik a

fümei rezolúcióról.

Polonyi Géza: miután a vasutas javaslat tárgyalása során és különösen a horvátok állásfoglalása következtében itt többször szóba került a fümei rezolúció és pedig olyan ki-jelentések kíséretében, mintha a koalíció a magyar államiség kárára a horvátoknak ígéreteket tettek volna, kötelessége a fümei rezolúció keletkezését ismertetni.

Annak idején a horvátok részéről történt közeledés, kik kijelentették, hogy a magyar koalícióval együtt akarnak a magyar államjogokért küz-

deni. Annak idején a vezérlőbizottság őt bizta meg a tárgyalások folytatására.

A horvátok akkor hangoztattak ugyan egyes kívánságokat, de az államvasutak és a magyar nyelv ellen nem voltak kifogásaik. Kéri a horvátokat, ne hallgassanak a magyar nemzet ellenségeire. (Helyeslés.)

Utána Szupiló Ferenc szólal fel személyes kérdésben. Majd Tuskán György szól a javaslatok ellen magyarul, majd horvátul. Mivel az Elnök többszörös figyelmeztetésére is eltér a tárgytól, megvonja tőle a szót. Utána Popovics Dusán beszélt horvátul a javaslat ellen.

Az ülés folyik.

Óriási vasuti szerencsétlenség.

New-York, június 25.

Markhet vasuti állomáson két személyvonat összeütközött, 15 utas meghalt, 75 halálosan megsebesült.

A kvóta deputációból.

Budapest, június 25.

A kvóta deputáció ma Széll Kálmánt és Földes Bélát elnökévé választotta.

A bán lemondása.

Budapest, június 25.

Ma délelőtt minisztertanács volt. A tanácskozásról kiadott félhivatalos jelentés szerint Pejacevich horvát bán beadta lemondását.

UJDONSÁGOK.

A szerelem országa.

New-Yorkból írják, hogy a Boston-mellett Overbrookban olyan eszmény valósult meg, amelyre eddig hiába törekedtek Európában. Reed Frigyes, azelőtt a bostoni Cabin iskola igazgatója már régen tervezi egy új szekta megalapítását, melyben ne csak vallásszabadság, hanem szabad szerelem is legyen. El akarta távolítani az összes konvencionális szokásokat, minden úgy történjék, amint azt a sors megszabta. A házasság ceremóniája nincs tiltva, de nem is követeltetik. Reed felesége ugyanígy gondolkozott. Csakhamar sok fiatalember és leány csatlakozott az új szektához s elhatározták, hogy megalapítják a „Free Love“-kolóniát. Reed odahagyta hivatalát és Overbrookban birtokot vásárolt. Két év óta él itten ez a csodálatos kolónia. A tagok művelik a földet, ebből áll egész munkájuk. Életmódjukról csak nagyon kevés szivárgott ki a nyilvánosságba, csak annyit tudnak New-Yorkban, hogy több házaspár egyesült ezen a telepen az élet terheinek könnyítése miatt.

A szekta elveit titokban tartotta. Eleinte mintegy száz tagja volt, de jelenleg Reeden és feleségén kívül csak tizenkét leány és tizenhárom férfi él a telepen. Gyermek is született a kolónián, amely fényesen fejlődött volna, ha a nyárspolgári erényű szomszédok nem szereznek tudomást a dologról. A szabad erkölcsű szekta bizonyára még ma is meg lenne virágzásában, ha hölgytagjai nem akarnak a szektának új híveket toborozni. Nem messze a teleptől ugyanis van Wellesley-Colege, a melyben jobb családok leányai tanulnak. Egy kolóniabeli leány, Reed unokahuga megismerkedett néhány tanulóleánnyal és meghívta őket a kolónia megtekintésére. A

tanulóleányok eljöttek és nagyon megtetszett nekik a szabad, konvenció nélküli élet. Reed unokahuga, akinek az egész fölötté erkölcsösnek és idillikusnak tetszett, ragyogónak festette nekik az életet és többeket látogatóik közül arra akartak rábeszélteni, hogy lépjenek a kolóniába. A feleség leánykák a dolgot csakhamar elárulták az igazgatónak, aki az esetről jelentést tett a hatóságnak. A sajtó is foglalkozni kezdett a szektával s Freed ur jónak látta kolóniájával biztonságosabb vidékekre elvonulni.

Egyébként általános a nézet, hogy Reed nem idealista, hanem erkölcstelen, vagy örült ember.

— **Személyi hír.** Szalay László főispán a fővárosba utazott s hivatalában csak holnap található.

— **Katonai szemleut.** Loskay Gábor vezérőrnagy, a kassai honvédkerület parancsnoka a honvédsapatok felett most tart szemlét. A honvédkerületi parancsnok tegnap délután Sátoraljúj helyre utazott.

— **Megdrágult a tűzifa.** Az általános drágasághoz most egy újabb áremelés járul. A városi erdőhivatal tekintettel a megdrágult fűvelköltségekre azt javasolja a tanácsnak, hogy a fa árát úrköbméterenkint 3 koronával emelje fel. A tanács az erdőhivatal javaslatát a közgyűlés elé terjeszti. Elsejteljén tehát előreláthatólag három koronával drágább lesz a fa.

— **Fizetésképtelen építő cég.** Jakab Árpád és Géza kassai építészek fizetésképtelenséget jelentettek be hitelezőiknek. A cég a követelések 35 százalékát ajánlotta fel egyezségül. A hitelezők csoportjával értesülésünk szerint a tárgyalások nem fognak eredményre vezetni. A cég fizetésképtelensége sok kassai iparost károsít meg, akik nem hajlandók követelésüket 35 százalékra redukálni, ami részükről, a mai nehéz időkben teljesen érthető és jogosult.

— **A betörések krónikája.** Már állandó rovatot nyithatunk a betörések számára. Ma éjjel a betörők nemcsak a Balla és Fodor parkettgyár Wertheim szekrényét rabolták el, hanem Lajos-forrás felé vezető úton levő vízvezetési gépházba is betörték. A gépház ablakát és ajtaját vaspáncél fedti. A betörők eleinte az ablak vasszárnyainak fel-feszítésével próbálták a helyiségbe jutni, de falba erősített vasrács utjokat szegte. Erre a vasajtót feszítették fel s úgy jutottak a gépházba, honnan az összes szerszámokat elvitték. Szórakozásul a légszivattyúból a levegőt kiengedték s egy pár napi munkába tellik mire a szivattyu ismét levegővel lesz tele. A betörők, akik azonosoknak látszanak lenni az utóbbi napok betöréseinek elkövetőivel, a rendőrség kitarótan nyomozza.

— **Kertészképesítővizsgálat a javítóintézetben.** A helybeli m. kir. javítóintézet kertészképző iskolájában folyó hó 22-én tartották meg az első kertészképesítő vizsgálatot a földmivelésügyi m. kir. miniszter által kiküldött vizsgáló bizottság előtt. A vizsgáló bizottság elnöke Angyal Dezső kir. tanácsos, a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet igazgatója, tagjai pedig Böllmann János, nyug. gazdasági tanintézeti főkertész és Zana József budapesti főkertész, az orsz. kertészeti egyesület kiküldöttje voltak. A hét jelölt közül 2 jeles, 4 jó és 1 megfelelő osztályzattal képesített kertészszegéddé. A vizsgálat végén Angyal Dezső kir. tanácsos elnök nagyon elismerő szavakkal méltatta a tantestület fáradozása és a növendékek szorgalma által elért fényes eredményt. A vizsgálat alkalmával bemutatott remek bokréták, koszorúk és virágkosarak Póhl Ferenc intézeti főkertész kiváló ízlését dicsérték,

aki a kertészképző iskolában a növendékek elméleti és gyakorlati szakoktatását széles látkörrel és gazdag ismeretekkel vezette. A végzett növendékek folyó hó 23-án a dombban Rákóczi koporsóját koszorúzták meg az általuk készített gyönyörű babérkoszorúval. A koszorú szalagján „Szellemed élni fog, amíg virág fakad” felirat ékeskedett.

— **Rákóczi-emlék Orsován.** Orsováról írják nekünk: Annak az örömnapi emlék-kezetére, amikor II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hamvait Orsován át vitték haza, a város hazafias lakossága az ottani állami polgári iskola ifjúságával karöltve, igen szép Rákóczi-emléket állított, amelyet tegnap lepleztek le. Az emlékmű svinczai faragott gránitkőből épült. Majdnem két méter széles alapzattól indul ki a fölfelé fokozatosan karcsubb; magassága a négy métert meghaladja. Homlokzatán hetvenöt centiméter széles és másfél méter magas fekete márványtábla van, melynek aranybetűs fölírása a következő: „Emléke ez oszlop amaz országos örömnapi, hogy a nemzet II. Rákóczi Ferenc, szabadságunk legnagyobb védelmezőjének, az ő dicső anyjának, a hősielekü Zrinyi Iona, Magyarország nagyszonyjának, Thököly Imre, Felsőmagyarország és Erdély fejedelmének, valamint Bercsényi Miklós gróf, Eszterházi Antal gróf, Sibrik Miklós, Rákóczi holtukig hű főembereinek hamvait hosszú száműzetés után 1906. október 27-én Orsován át haza hozta. Emelte Orsova hazafias közönsége és az állami polgári iskola ifjúsága 1907.”

— **Elmebajos katonatiszt a vonaton.** Miskolczi tudósítónk jelenti, hogy ott szombaton délelőtt nagy rémületet okozott a Sátoraljúj helyről Miskolcra érkezett gyorsvonat utasai között egy honvéd főhadnagy különös viselkedése, akiről észrevették, hogy megtébozódott. A miskolczi állomáson aztán telefonon értesítették a miskolczi térparancsnokságot, mire egy ezredorvos és több tiszt jött ki az állomásra, honnan a szerencsétlen férfit gyöngéden a helyőrségi kórházba csalták be. A szomorú sorsu katonatiszt viselkedése miatt különben a vonat csaknem egy órát késett.

— **Virázkik a Tisza.** A Borsodmegyét érintő részén a Tisza napok óta virázkik. Megjelentek ugyanis az úgynevezett „kérészek”, melyek most a Tisza medrét, a lakmározó halak nagy öröme, sűrű csapatban repülnek végig. Az érdekes jelenség rendszeren rövid pár napig tart.

— **Adomány a Gyermekvédő liga javára.** Fiedler Károly földbirtokos a kassai gyermekvédő liga javára 50 koronát adományozott, mely nagylelkű adományért hálás köszönetet mond a gyermekvédő liga elnöksége.

— **A nemzetközi mulató.** Fővárosi orfeum társaság általános érdeklődés között játszik a Széchenyi-ligeti kioszkban. A társulat java erői: Ferenczy Kamilla, Solti Hermin, Zoltoványi Jenő, Solti Dezső, Peterdi Vitus és a 7 éves Luttle Tosca. Enekeik, táncuk, jókedélyük kedvre deríti a közönséget.

— **Új nagy bankalapítás.** Mint értesültünk, a volt francia miniszterelnök Rouvier, a Banque Française, Credit mobilier és a Credit foncier et Agricole d'Algerie párisi bankok elnöke a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal egyetemben egy nagy ipartámogató bankot szándékozik létesíteni, főleg a textil-ipar teremtése tekintetében. A részvénytőke husz millió koronában lenne megállapítandó. Kormányunk értesítve van ezen tervről, pártolja is azt és a kívánt szubvenciókat meg is állapította már. A kormány valamennyi tekintetben a jövő és esetleg újon alapítandó gyárakról expozét is dolgozott ki. A francia bizottság egy szakembert küldött ki Budapestre, ki a kormányval az alapítandó új gyárak tekintetében tárgyal. Az illető szakember még e hó folyamán vizs- szatér Párisba, ott jelentését megteszi, azután

következnék a tárgyalások folytatása és esetleges befejezése. Az új bank alakulása ószre van tervezve.

— **1000 korona államsegély az iglói iparkiallitásnak.** A Szepesvármegyei Iparkiallitás végrehajtó-bizottságának kérvényére a kereskedelemügyi miniszter a kiállítás céljaira 1000 korona államsegélyt engedélyezett.

— **Társaskocsi járatok a Tátrában.** A megyei törvényhatóságnak a kereskedelmi miniszter által jóváhagyott tátrai társaskocsi szabályrendelete szerint 5 kocsi közlekedik Ótátrafüred—Tátralomnic között, 1 kocsi Ótátrafüred—Barlangliget között, 2 kocsi Ótátrafüred—Csorbató között, 2 kocsi Tátraszéplak—Tátralomnic között, 2 kocsi Poprádfelka vasuti állomás és Dobsinai jégbarlang között és pedig személyenként a következő díjszabással: a) Ótátrafüredről Tátralomnicra oda vagy vissza 1 K, b) Ótátrafüredről Barlangligetre oda vagy vissza 2 K, c) Ótátrafüred—Csorbató oda vagy vissza 2 K, d) Felsőhági—Csorbató oda vagy vissza 1 K, e) Tátraszéplak—Tátralomnic oda vagy vissza 1'80 K, f) Tátraszéplak—Ujtátrafüred oda vagy vissza 60 f., g) Tátraszéplak—Ótátrafüred oda vagy vissza 80 f., h) Ujtátrafüred—Ótátrafüred oda vagy vissza 20 f., i) Ujtátrafüred—Tátralomnic oda vagy vissza 1'20 K, j) Poprádfelka vasuti állomás és Dobsinai jégbarlanghoz csak oda vagy vissza 6 K, ugyanaz oda és vissza 8 korona.

— **Új cementáru-gyár Kassán.** Gölner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házban modern berendezéssel cementáru-gyárat létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman-féle hornyolt tetőcserép, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserépet. A cement tetőcserép tartósabb, könnyebb fedőanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserép kell mindössze. A cement tetőcserép ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építészek és építetők közönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készít.

Hirdetések.

A budapesti

Nemzetközi mulató
vendéjátéka Kassán

o a Széchenyi-ligeti kioszkban o

Ma teljesen új műsor

A programból kiemelendő:

Zoltoványi Jenő teljesen új kuplékkal.
Ferenczy Kamilla alténekesnő új magyar népdalai.

Solti Dezső eredeti kuplék és táncokkal, új műsor.

Solti Hermin szubrett énekesnő.
Peterdi Vidor új parasztnóták képekkel.
Lutle Tosca a 7 éves ének- és táncosnő.

George Surith párisi rongyszedő.
Horváth Emilia táncosnő.
Bárdi Gizella előadó chanzonet.

Angela trió-excentrikus akrobaták és táncosok.

Elmaradt keresztelő

nagyszerű bohózat, a Nemzetközi orfeumban 80 előadást ért el.

Kassa szab. kir. város árvaszékétől.

2906. sz. árv. 1907.

Árverési hirdetmény.

Kassa szab. kir. város árvaszéke ezennel közhírré teszi, hogy a kassai 1074. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt Uj-utca 2. szám alatt fekvő kk. Grieger Mária, Elza, Ferenc, Gyula, Anna és Róza tulajdonát képező ház ingatlanságot f. évi július hó 12-ik napjának d. e. 9 órakor az árvaszék hivatalos helyiségében 10120 korona kikiáltási árban nyilvános árverés alá bocsátja.

Az árverési feltételek a délelőtti órákban érdekeltek által az árvaszék hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Kassa, 1907. évi június hó 18-án tartott rendes árvaszéki üléséből.

Dr. Szentlélek Gyula s. k. árvaszéki elnök.

□ Rákóczi □ emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján II. Rákóczi Ferenc életnagyságu képével (Lengyel Ede festőművésznek Abauj-Torna vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel Menyhért. — Centum gradamina Hungariae contra Germanos. Irta: Kerekes György. — Tegnap és ma Irta: Mihalik József. — II. Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész Kálmán. — Rákóczi Holesiczban. Irta: dr. Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta: Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. — Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi templom külseje és belseje, ahol a fejedelem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi templom, melyet Báthori Zsófia épített, külső és belső képével. — Rákóczi két fia: József és György. — A fejedelem pecsétje. — Beresényi Miklós arcképe egykori festmény után. — Beresényiné Csáky Krisztina arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Egitapluma. — II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székesegyházi kriptában. — A kassai erődítés alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású, kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a NAPLÓ kiadóhivatalában. Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az ára bélyegekből is beülthető.

Építkezésre alkalmas**szép kertitelkek**

a kir. tábla és polgári iskolához közel; széltől védett, zajtalan utcán igen jutányosan eladó.

Bővebbet HELLVIG ZS. üvegkereskedésében Fő-utca 46. sz. a.

Egy fiatal hölgy francia és német nyelv tanítására, esetleg mint társalkodónő előkelő család gyermekeihez július hó 1-től a nyári hónapokra állást keres. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz küldendők be.

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, (saját házában.)

cs. és kir. szab. **Triesti Általános Biztosító Társaság**
(Assicurazioni Generali)

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társ. főügynöksége.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisorsolt értékpapírok leszámítolása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyószámla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, cheques beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

o o o LELKIISMERETES MUNKA o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, KOVÁCS-UTCA 30.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palaocokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.